

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. IV. Prima Tonsura, & officium Cantoris, non sunt veri Ordines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

natis, si non omnia, saltem aliqua minoris momenti, ut patet ex consuetudine tolerata. Interim certis ritibus & ceremoniis conceditur licentia, illa officia stabiliter exequendi, quod sufficit, ut sint gradus præminentes, & veri Ordines.

Si rursum objicias; Dionysius c. 5. Eccles. Hierarchiæ ponit tantum tres Ordines, scilicet Episcopatum, Sacerdotium, & Diaconatum.

Resp. est argumentum negativum, quod non concludit; quia non erat intentionis Dionysii, omnes Ordines recensere, sed principales tantum, & qui pro tunc magis erant in usu: nam ut bene advertit Scotus supra n. 12. In primitiva Ecclesia erant pauci credentes, & ideo pauci ministri sufficiebant ad dispensandum eis Eucharistiam: & ideo non oportuit tunc ministros in singulis gradibus institui; post autem multiplicata est fides, & etiam concomitabatur devotio ad communicandam quotidie, & tunc fuit necessitas habendi multos ministros ad singula ministeria ad Eucharistiam pertinentia: & ideo tunc Ecclesia multos ministros in singulis gradibus instituit.

Nec tamen, tunc de novo instituti sunt illi Ordines; immo Mag. in littera dicit, quod Christus adus singulorum Ordinum in seipso exercuit; & etiam quod antiquitus præfigurabantur in quibusdam gradibus correspondentibus eis in lege Mosæica. Sed Ordines ab antiquo instituti, tunc quando multiplicatus est numerus fidelium collati sunt ministris, quos prius non oportuit conferri alicui: quia non fuit prius necessarium eius ministerium.

Hæc est etiam ratio (persequitur Doct.) quare modo in Ecclesia non sunt in singulis Ordinibus determinati ministri, quia etsi modò sit multiplicata multitudo fidelium; tamen est immutata (aliàs distincta) lætitia devotionis. Vnde multi vix semel in anno volunt communicari, & ideo circa Eucharistiam dispensandam non oportet modò tot ministros assistere. Et propter hoc quatuor Ordines non sacri simul conferuntur, ut quod nullus est deputatus ad ministrandum in gradu inferiori, quasi ille sit sibi proprius & alius alii. Hæc Doct. Subtilis.

Doct. Seraph. 4. dist. 24. p. 2. a. 3. q. 4. circa principium sic ait: Sed quod debeant esse tantum tres (Ordines) videtur auctoritate Dionysii de Eccles. Hierar. ubi non ponit nisi tres gradus; scilicet Ministros, Sacerdotes, & Episcopos. Respondet autem n. 79. Quod Dionysius sub ministris comprehendit septem gradus, qui omnes administrant Sacerdoti. Credo voluisse dicere, sex gradus, Nam, ut ibidem ait, principalis gradus est unus (scilicet Sacerdotium) cui & subserviientes debent esse duo (scilicet Diaconatus & Subdiaconatus) quia enim à primo deficiunt, vadunt in dualitatem, & rursum subserviientes duobus sunt quatuor (scilicet Acolythatus &c.) quia deficiunt etiam ab illis: & sic patet perfectio & consummatio Ordinum & distinctio in numero septenario secundum gradus prestantiam, qui sunt essentielles Ordini. Quomodo ergo

septem gradus administrant Sacerdoti? An forte gradus Sacerdotii etiam administrat Sacerdoti? Nonne Dionysius expressè distinguit inter Sacerdotes & Ministros?

Igitur satisfactum est auctoritati D. Dionysii. Minime; inquis, quia ipse Episcopatum numerat distinctum Ordinem à Sacerdotio & Diaconatu; ac proinde non tantum septem, sed secundum Dionysium octo erunt Ordines.

Respondéo; me ideo consultò dixisse; seu addidisse illam particulam: Ad minus; tum, quia magna controversia est; an Episcopatus sit Ordo distinctus à Sacerdotio; tum, quia videtur, quod etiam prima Tonfura sit Ordo, item Officium Cantoris.

Et quàmvis sub Sacerdotio possit comprehendi Episcopatus, atamen prima Tonfura & officium Cantoris sub nullo Ordine ex assignatis veniunt intelligenda. Numquid ergo plures Ordines quàm septem? Nequaquam.

Nam Episcopatus esset foret Ordo distinctus à Sacerdotio, non tamen adæquatè secundum communem sententiã; adeoque sub eo potest comprehendi, ut jam jam dixi, & infra latius ostendam. Quantum ad primam Tonfuram & officium Cantoris; dico cum communi sententiã:

CONCLUSIO IV.

Prima Tonfura, & officium Cantoris, non sunt veri Ordines.

In primis clericalè Tonfuram non esse proprie dictum Ordinem ut hic sumitur, hæud obsecutè significat Conc. Trident. sess. 23. c. 2. ubi expressè distinguit inter eam, & Ordines, dicens: Ut qui iam clericali Tonfurâ insigniti essent, per maiores ad maiores adscenderent Ordines. Similiter cap. 6. de Refor. Nullus primâ Tonfurâ iniariatur, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus &c.

Probat etiam à Dicast. hie n. 18. quia in Pontificali Romano, ubi, inquit, ex instituto & distinctè agitur de obligatione Ministrorum Ecclesiæ, nec Tonfura, nec ejus collatio Ordo appellatur, sicut collatio aliorum Ordinum; nec titulus ibi præfigitur: collationi Tonfuræ, de Clerico ordinando; sed, faciendo. Hæc ille.

Fateor talis titulus præfigitur; verumtamen sub illo titulo, Tonfurandi vocantur Clerici ordinandi, ibi: Pro Clericis ordinandis parentur forfices pro incidendis capillis & bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinandorum habere debet suam superpelliceam &c.

Igitur vel titulus explicandus est per textum, ita ut ly Faciendo; idem sit quod Ordinando; vel textus explicandus per titulum ut ly Ordinandis;

33. Alia obiectio ex Dionysio.

salvatur.

34.

34. Responsio Doct. Seraphici ad auctoritatem Dionysii.

35. Obiectio.

Responsio.

36. Episcopatus comprehendit officium Sacerdotii.

37. Primam Tonfuram non esse proprie dictum Ordinem probatur ex Tridentino.

Probat etiam à Dicast. Pontificali Romano.

38. Contra arguitur.

idem sit quod, *Faciendus*. Cur autem potius textus sit explicandus per titulum, quàm e contra, quis nobis edisseret?

39. **Pontificale Rom. dicitur quod Tonsuram ab Ordinibus,**
Hoc certum est, Pontificale æquè ac Trid. Tonsuram ab Ordinibus tam minoribus, quàm majoribus distinxisse. Vnde subsequens titulus est *De minoribus Ordinibus*. Et post hunc tractatur *De Ordinatione Ostriariorum*, & sic de aliis consequenter.

Si Pontificale censisset, Tonsuram esse verum Ordinem, veluti est Ostriarius; cur etiam non præfixisset similem titulum, *De Ordinatione Clericorum*? Cur diceret: *Clericus fieri potest*, & non potius: *Ordinari potest*? Cur dixisset: *Clericus fieri potest extra Missarum solemniam quocumque die, hora, & loco*. Quatuor autem minores Ordines dari possunt extra Missarum solemniam, diebus Dominicis, & festiuis duplicibus, sed in mane tantum? Liqueat ergo manifestè, primam Tonsuram non esse computandam inter minores, multò minus inter majores Ordines.

40. **Obiectio ex jure in quo Tonsura vocatur Ordo.**
Esto; reponit quispiam; ergo non est Ordo, negatur Consequentia. Alioquin perperam eo nomine vocatur ab Innoc. 3. cap. 11. de ætat. & qual. & ord. præf. Cùm contingat incertum, quòd laici ad Monasteria convolantes, à suis Abbatibus tonsurentur: requisisti, an Clericatus Ordo in Tonsura huiusmodi consecratur. Super quo tibi taliter respondemus, quòd cum in septima Synodo sit Statutum, ut Lectores per manus impositionem licentia sit unicuique Abbati in proprio Monasterio solummodo faciendi, dummodò ipsi ab Episcopo (secundùm morem præficientium Abbatum) manus impositio facta noscatur, & constet eum existere Sacerdotem: per primam Tonsuram, iuxta formam Ecclesie datam à talibus Clericalis Ordo consecratur.

41. **Item ex Bulla ex qua dicitur Pii V.**
Consimiliter Pius quintus Bulla: Sanctum & salutare 91. apud Cherubinum appellat primam Tonsuram, Characterem clericalem, ibi: *Clericalis character non legitime insigniverit, aut ad Ordines minores vel sacros, ut præfertur, vel alias male promoverit &c.*

42. **Probatur ratione 1. Tonsuram non esse Ordinem.**
Accedat Conc. Trident. sess. 21. c. 1. de Refor. quod sic incipit: *Quoniam ab Ecclesiastico Ordine omnis avaritia suspicio, abesse debet: nihil pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis Tonsure &c. quovis prætextu accipiant. Ergo secundùm Tridentinum etiam clericalis Tonsura est Ordo, eamque partem communiùs sequuntur Canonistæ.*

Respondeo: DD. Angelicus, Seraphicus, & Subtilis, cæteri que Theologi, paucis exceptis, sequuntur partem oppositam, quæ ratione probatur; quia per primam Tonsuram non confertur aliquis gradus præminentie in Ecclesia, seu inter Ecclesiasticos, cum sit communis omnibus Clericis; nec ratione ejus competit Clerico aliqua spiritualis potestas aut licentia exercendi particularem actionem sacram, spectantem ad Sacrificium Missæ seu ad Sacramentum Eucharistiæ, quod tamen requiritur,

ut patet ex dictis, ad verum & proprium Ordinem, prout hic de eo agitur, id est, ad Ordinem, sextum Sacramentum.

Unde etiam non perficitur sub eodem modo Tonsuræ materia & formæ, sicut alii Ordines. Non enim traditur tonsurando ullum sacrum instrumentum ad divinum cultum inferviens, sed utriusque in Pontificali Tit. de Clerico faciendò, Incepto Psalmo (Conserva me Domine) Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis; videlicet in fronte, in occipito, & ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in baculo deponit.

Neque dum hæc sunt Pontifex utitur aliquibus verbis, quibus tribuatur aliqua potestas, verum, ut ibidem præscribitur: *Quibus tunc responditur dicit: Dominus pars hæreditatis mee & calicis mei, tu es qui relictus hæreditatem meam mihi.*

Omnibus tonsis mitra deposita surgit Pontifex & stans versus ad illos, dicit. Oremus: Prælia quæsumus omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas caput pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuò maneant; & eos sine macula in sempiternum custodias. Amen.

Tunc schola inchoat, & proseguitur Antiphona sequentem, putà *Hi accipient &c.* cum Psalmo Domini est terra &c. deinde repetitur tota Antiphona: *Hi accipient &c.* Quà finita surgit sine mitra Pontifex, & ad altare conversus dicit: Oremus. Et ministri dicunt: *Flectamus genua, Resp. Levate.* mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adesto Domine supplicationibus nostris, & hos famulos tuos benedicere dignare, quibus in tuo sancto nomine habitum sacre Religionis imponimus, ut te largiente, & devotè Ecclesia unà persisteret, & vitam percipere mereantur æternam. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Tum Pontifex sedet cum mitra & accipiens in manum superpelliceum, dicit singulari. Induat te Dominus novum hominem, qui secundùm Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis. De mox imponit illud cuiuslibet, repetendo: *Induat te Deus immittens usque ad scapulas &c.* Quo expedit, sub mitra surgit Pontifex, & versus ad illos dicit. Oremus.

Omnipotens sempiternæ Deus propitiè peccatis nostris, & ab omni servitute sæcularis habitus hos famulos tuos emunda; ut dum ignominiam sæcularis habitus deponunt, tunc semper in ævum gratiâ perseverant: ut sicut sollicitudinem coronæ eos gestare facimus in capitibus, sic tuâ virtute, hæreditatem subleventur æternam in cordibus. Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, & alloquitur eos sub his verbis. Filii charissimi, animadverte re debetis, quòd hodie de foro Ecclesie facti estis.

estis & privilegia clericalia sortiti estis; cavete igitur ne propter culpas vestras illa perdati, & habitu honesto, bonisque moribus, atque operibus Deo placere studeatis. Quod ipse vobis concedat per Spiritum sanctum suum. Amen. Tam suggestente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua. Hucusque Pontificale Romanum.

Ex quo apparet evidenter, quod licet late loquendo prima Tonfura possit dici Ordo, & Tonfuratus ordinatus; quia est nota aliqua, seu signum, quo distinguitur Clericus à Laico, & supra Laicorum statum evehitur, factus de foro Ecclesie, & particeps privilegii clericalis, nec non capax Ordinum minorum & majorum, atque jurisdictionis ac beneficii Ecclesiastici; eadem in rigore & proprie loquendo, non esse verum Ordinem prout hic sumitur, id est, prout Ordo constituit sextum Sacramentum, cum non perficiatur per traditionem ullius particularis instrumenti, ad divinum cultum inservientis, neque per verba, conferentia aliquam particularem potestatem vel gradum præminentem, prout perficiuntur Ordines minores, & majores, ut suo loco videbimus.

Hinc Doctor Angelicus part. 3. in suppl. q. 40. a. 2. in corpore: Dicendum, inquit, quod ministri Ecclesie à populo separantur, ad vacandum divino cultui, in cultu autem divino quadam sunt, quæ per potentias determinatas sunt exercenda, & ad hoc datur spiritualis potestas Ordinis: quedam autem sunt quæ communiter à toto Ministrorum Collegio sunt, sicut dicere divinas Laudes, & ad hoc non exigitur aliqua potestas Ordinis, sed solum deputatio ad tale officium, & hoc fit per coronam: & ideo non est Ordo, sed præambulum ad Ordinem.

Quod sic explicat Doctor Seraphicus 4. dist. 24. p. 1. a. 1. q. 2. in corp. Dicendum, inquit, quod sicut in transeuntibus de uno statu ad alium præmittitur aliquod præparatorium, quod non ponit in statum, sed disponit, sic in proposito intelligendum est. Nam suscipientes Ordinis Sacramentum in quodam speciali statu inter fideles collocantur. Unde quemadmodum inter statum secularem & religiosum medius est novitatus, in quo nec seculares, nec Religiosi est proprie, cum non voverit ea, quæ sunt Religionis, servare, & sicut inter fideles & infideles, medii sunt Catechumeni, qui tamen non sunt inter fideles computandi, immo horum communionis de Ecclesia consueverunt emitti, sicut Novitii de Capitulo: sic Clerici medii sunt, in quantum habent Tonfuram inter Laicos & Ordinatos: Quia tamen signum istud omnibus est commune; ideo omnes Clerici nuncupantur, & confunditur nomen. Sicut ergo Novitatus non est Religio, sed ad Religionem disponit; Catechumenatio sive Catechisatio non est Baptismus, sed dispositio & præparatio, sic commune signaculum non est Sacramentum, nec Ordo, sed tantum dispositio. Hucusque D. Bonaventura.

Non gravetur Lector, si subscriptero objectiones communes & solutiones ex eodem Seraphico Doctore. Ad illud, inquit, quod obiicitur,

quod est sacra rei signum, dicendum; quod ista non sit tota ratio Sacramenti, sed amplius oportet addere. Non enim sufficit signatio, nisi etiam ibi aliquid conferatur, quod cum non fiat in corona, quia nulla traditur spiritualis potestas, patet quod non est Ordo.

Similem solutionem huic objectioni adhibet Doctor Subtilis. 4. dist. 24. q. unica n. 12. ibi: Ad ultimum nego primam Tonfuram esse Ordinem, & cum dicitur: est signum rei sacra. Respondeo, non esse signum practicum efficac rei sacramentalis, id est, gratia, quomodo intelligendum est Sacramentum esse signum rei sacra, ut dictum est dist. 1. Quod additur ibi de privilegio clericali, non valet: quia laici conversi in Religionem, gaudent privilegio clericali; & potuit Legislator illud privilegium dedisse Principi vel alicui simpliciter laico: falsa est igitur illa propositio, quod illud privilegium est proprium ordinato. Hæc Scotus.

Sed revertamur ad Doctorem Seraphicum. Ad illud, inquit, quod obiicitur, quod non fit nisi propter spirituale: dicendum; quod verum est, quod corona fit propter spirituale non tamen propter spirituale officium, quod ibi datur, sed quod ibi figuratur: & ad hoc, quod homo configuretur & præparetur, & ideo non frustra fit.

Quæris quod sit illud spirituale officium, quod ibi figuratur? Respondeo verbis ejusdem Doctoris ibidem q. 1. in corp. In Sacramento Ordinis datur potestas ad istud nobile officium exequendum. Et quoniam hæc omnibus non datur, nec omnibus dari debet, ideo oportet personas hoc officium (puta Sacerdotium) suscipientes, primo consignari: & hoc signaculo quod ostendat distinctionem, & quod etiam sit in eruditionem, nullum autem ita conveniens est, ut Tonfura cum corona. Primum, ratione fitis; quia in superexcellenti parte debet hoc signaculum poni, ut significetur officium nobilitatis, ad quod parati sunt. Secundum vero, quia Tonfura inferior cum rasura superiori circulares figuram faciunt in capillatura: & ita appellari potest corona, quæ signat eos paratos ad regale Sacerdotium secundum illud: Vos estis genus, electum, regale Sacerdotium: ideo signaculum regale rectissime eis competit ad distinguendum. Itaque spirituale officium propter quod significandum fit corona, est Sacerdotium.

Sed pergamus ad alias objectiones. Ad illud (inquit Bonav.) quod obiicitur, quod datur à persona excellenti, dicendum; quod eiusdem est præparare materiam, & formam adducere: & quoniam præparat ad Ordinis Sacramentum, qui ponit hominem in statum excellentiam, & qui etiam traditur à personis excellentibus, ideo & corona, non ratione sui, sed ratione eius, ad quod disponitur.

Ultimò obiicitur: ex corona efficitur aliquis, & dicitur Clericus; sed Clericus & laicus distinguuntur: si ergo omnes fideles, aut habent Sacramentum Ordinis, aut laici dicuntur, videtur, quod coronati recipiunt in susceptione, vel coronatione Sacramentum Ordinis.

Respondet D. Bonaventura supra: Nec laicos

hanc doctrinam ex eodem Doctore. Prima

Scoti.

47. Secunda Obiectio & solutio.

48. Tertia Obiectio & solutio.

49. Ultima Obiectio.

44. Tonfura late loquendo potest dici Ordo.

45. Sententia Angelici de hac controversia.

Explicatio Doctoris Seraphici.

46. Objectiones & solutiones contra.

est proprie, nec ordinatus. Sed tamen magis se tenet cum ordinato, sicut Novitius plus appropinquat ad statum Religiosis: & sicut dicitur Religiosus, quamvis non professus dicatur, sic habens coronam dicitur Clericus, cum tamen non sit ordinatus.

50. Responso ad obiectio- nem ex iure Canonico. Bulla Pii V. & Concil. Trident.

Ex his patet responso ad superius objecta ex iure Canonico, Bulla Pii V. & Conc. Trident. videlicet Innocent. in cap. Contingit, sumpsisse nomen Ordinis amplè pro ipso statu, ut clericalis seu clericatus Ordo, idem sit quod clericalis, seu clericatus status, per quem Clericus distinguitur aliquo modo à laico, & supra statum laici evehitur.

Similiter Sixtus V. sumpsit nomen Characteris non pro signaculo animæ impresso, sed pro eodem statu, sive pro insigni clericali externo, puta tonsura seu corona. Immo apertè, ut patet ex verbis supra relatis, hunc, quem vocant Characterem, distinguit ibi ab Ordinibus, discretè nominans Clericalem Characterem & Ordines. Prout etiam Conc. Trident. quod solum vult, non licere quidpiam accipere non solum pro collatione Ordinum, sed etiam primæ Tonsuræ, & quibusdam aliis, quæ ibi recenset. Ergo Tonsura est Ordo, negatur Consequentia: immo potius contrarium inferri posset; ergo non est Ordo; alioquin sufficienter expressisset eam in illis verbis: Quorumcumque Ordinum, adeoque frustra addidisset; Etiam clericalis Tonsura.

51. Pontificale Rom intelligi debet de Ordine latè dicto.

Consimiliter de Ordine latè dicto intelligi debet Pontificale, quando in degradatione à prima Tonsura, vocat eam Ordinem ibi: Pontifex Degradator. extrahit degradando superpellicum dicens: Auctoritate Dei Omnipotentis &c. deponimus, degradamus, spoliamus, & eximus te omni Ordine, beneficio & privilegio clericali &c. Alioquin si intelligeret verum Ordinem, cur non poneret titulum: Degradatio ab Ordine Tonsuræ; sicut ponit titulum: Degradatio ab Ordine Acolytarum? Ponit autem titulum: Degradatio à prima Tonsura.

Villalobos.

Itaque hæc sententia videtur nobis verior, & frustraneum iudico, citare particulatim Auctores, qui eam docent, cum, sicut antè dixi, omnes Theologi eam doceant paucis exceptis. Tantum apponam verba Villalobos in sum. tract. 11. diff. c. 2. n. 4. Prima, inquit, Tonsura dicitur Ordo latè loquendo, quia qui illam habet aliquas actiones habet adinstar Ordinatorum, potest cantare in Choro, & assistere Missæ, & ideo potest intrare Ecclesiam tempore interdicti. Hæc ille.

52. Officium Cantoris non est proprie dictus Ordo.

Cæterum quæ primæ Tonsuræ, eadem videtur ratio, immo major officii Cantoris in Ecclesia, seu officii Psalmistatûs, de quo sic scriptum habes in Pontificali Romano (ex Conc. Carthag. 4. cap. 10.) Psalmista, id est, Cantor, potest solâ infusione Presbyteri officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero: Vide ut quod ore cantas, corde credas, & quod corde credis, operibus comprobas. Et si Episcopus Cle-

ricum ordinans sic faciat, bene facit. Si officium Psalmistatûs collatum olim fuerit, degradando post degradationem à prima Tonsura, si velis Pontifex dicitur. Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti; ideo cantandi officium in Ecclesia Dei à te amovemus.

Ex quo patet Psalmistarum minus esse, & debere vocari Ordinem, quam primam Tonsuram; nam hæc aliquo ritu Ecclesiastico confertur, idque stabiliter: ille autem solis verbis, neque permanentiter, sed ad tempus secundum Episcopi aut etiam Presbyteri arbitrium.

Unde etiam non est necessaria degradatio à Psalmistatu, ut colligitur ex verbis Pontificali mox allegatis ibi: Degradando post degradationem à prima Tonsura, si velis, Pontifex dicitur. Ergo si non velit, non est necesse quod aliquid dicat. Et tamen necessaria est degradatio à prima Tonsura. Quæ etiam ordinariè solum confertur ab Episcopo. Si ergo hæc non est Ordo proprie loquendo, prout hic accipitur, multo minus ille.

Sanè neque à Trident. inter Ordines recensetur; neque usquam in Pontificali Romano vocatur Ordo, aut ejus collatio vocatur Ordinatio, prout appellatur collatio aliorum officiorum ab Episcopatu, usque ad officium Obsequii inclusivè.

Placet audire Doct. Seraphicum 4. dist. 22. part. 2. a. 2. q. 2. in corp. Dicendum, inquit, quod Psalmistatus proprie non est Ordo, sed officium Ordini annexum. Et ratio huius est; quia non dicitur, cui debeat specialis gradus Ordinis deputari, sed solum est annexum Ordini. Psalmista enim est Cantor pro eodem reputatur, sicut patet ex eo, quod dicitur: Psalmista, id est, Cantor &c. (con. Psalmista dist. 23.) Psalmista enim est non solum cantare, sed etiam alios cantus armonicos libenter interserere: & hoc ut audientiam corda excitentur ad Dei laudem, & ad eruditionem Lectoris, ut non assiciantur tædio in audiente verbi dicitur. In hoc ergo quod est ad laudem Dei, cum illud sit omnium fidelium communiter & simul, non oportet ad hoc Ordinem deputari. In hoc autem quod est exercitatio cordis ad eruditionem, & ad percipiendum sensum, quem prædicat Lector, est officium annexum Ordini Lectoris: sic patet, quod si rectè accipiendos Ordines, & gradus Psalmistatus non debet inter Ordines computari.

Quid ergo ad Isidorem, qui, ut recitat dist. 21. c. 1. cæteris Ordinibus annoverere Psalmistatum, ibi: Generaliter Clerici nuncupantur Ordines, qui in Ecclesia Christi deserviunt, quorum gradus & nomina sunt hæc: Officiarius, Psalmista, Lector &c.

Item distinctione. 25. c. 1. ibi: Ad Psalmistam pertinet officium canendi, dicere benedictiones &c. Ad Lectorem pertinet Lectiones pronuntiare &c.

Respondeo cum D. Bonaventura supra: ad officium 1. Si largius extendatur nomen Ordinis ad officium etiam annexum Ordini, quod tamen specialiter & principaliter non convenit Ordinatûs: sic Psalmistatus potest inter Ordines computari, & in accipi iudicari. Concil.

56. Quae etiam applicari potest verbis Clem. Rom. Consimiliter intelligo Clement. Rom. lib. 3. Constit. Apost. c. 11. sequentis tenoris. Immo neque reliquis Clericis potestatem baptizandi facimus, ut Lectoribus, Cantoribus, Janitoribus, aut ministris, nisi tantum Episcopis & Presbyteris ministrantibus Diaconis. Qui vero hoc ausi fuerint, penas Conventuum pendunt. Neque Presbyteris potestatem dandum ordinandi Diaconos aut Diaconissas, aut Lectores, aut ministros, aut Cantores, aut Janitores, sed Episcopis tantum; hic enim est Ordo Ecclesiasticus, & conventus. Hæc ille.

Ordinatio aliquando sumitur pro collatione officii Ecclesiastici. Ubi collationem Cantoratus vocat Ordinationem. Sed, sicut dixi, Ordinationem sumit latius pro collatione officii Ecclesiastici; neque enim ibi erat quæstio, an omnia enumerata essent veri Ordines, prout hic de Ordine loquimur, sed an illa officia Ecclesiastica (sint vel non sint proprie dicti Ordines) possent conferri à Presbyteris.

Et quàmvis Clemens ibi resolverit partem negativam, fortè, quia tunc illa officia conferebantur ritu Ecclesiastico, & modo stabili; equidem hodie contrarium apparet verum de Psalmistatu, seu de Cantoratu, ut patet ex Pontificali supra, idque quia modo non confertur Cantoratus ritu aliquo Ecclesiastico & stabili modo.

57. Ad illud, quod objicitur; quod Prophetia Psalmorum est dignior, vel æquè digna, quàm alia Prophetia. Respondet Doctor Seraphicus supra ad 2. Quod digna est, quantum ad intellectum & sensum, ita, sicut alia; sed quia Psalmista non tantum erudit per sensum verborum, sed etiam excitat mentes per tantum musicorum, & per emissionem vocum resonantium, & hoc competit multitudini; alias vero Prophetias competit uni recitare, cui alii sint intenti: ideo oportet illum, qui legit esse profectionem, non ratione eius, quod recitatur, sed ratione modi recitandi.

58. Ad aliud, quod objicitur; quod nobilius & dignius officium est Psalmos in Ecclesia recitare, quàm sit ostia custodire: Dicendum (inquit Bonaventura supra ad 3.) quod maioris auctoritatis & dignitatis est excludere indignos, & admittere dignos ad divinum officium, quàm interesse & Psalmos cantare, pro eo, quod primum dicit quendam auctoritatem & potestatem: nec competit alicui, nisi detur ab eo, qui habet auctoritatem eminentem, scilicet ab Episcopo. Sed palmodia respicit scientiam & vocem, & qui habet hæc sine donatione auctoritatis, potest hoc facere solà in visione Sacerdotis, ut prædictum est; quàmvis ergo istud officium maius videatur, tamen si consideretur auctoritas utrobique, illud est maius, quàm hoc. Hactenus Doctor Seraphicus.

Nec video quid aliud possit objici. Teneo itaque cum hoc Doctore, & aliis communiter, Psalmistatum, seu Cantoratum non esse Ordinem proprie loquendo, prout hic, distinctum saltem à Lectoratu; sed potius officium aliquod Ecclesiasticum, Lectoratu annexum.

59. Idemque assero de officio Laborantium seu

Fossariorum, prout etiam de officio sepelientium mortuos, quàmvis aliquando à Patribus enumerentur inter Ordines; assero; inquam, nec fuisse, nec modo esse veros Ordines; prout hic loquimur; quia non sunt gradus aliquis præminens in Ecclesia; cui convenit aliquod ministerium circa Eucharistiam exhibendum, neque conferuntur hodie ritu aliquo Ecclesiastico & stabili modo, ut satis docet quotidiana experientia.

Quod autem Patres aliqui eorum meminerint, sicut dixi, ratio est; quia non agebant particulariter de Ordinibus Sacramentis, sed in genere de Officiis Ecclesiasticis; inter quæ hæc poterant aliquo modo computari; tum quia sepultura ad Ecclesiam pertinet, tum quia fortè tunc temporis ritu aliquo Ecclesiastico & stabili modo conferebantur.

Potè quod Patres illi non cutaverint ita de veris Ordinibus, quàm de Officiis Ecclesiasticis, vel inde satis colligitur, quod subindè aliquos veros Ordines omiserint, enumeratis aliis, quæ secundum communem sententiam non sunt veri Ordines.

Itaque nullum aliud est officium Ecclesiasticum, præter tres Ordines majores (sub Sacerdotio comprehendo Episcopatum) & quatuor minores, quod possit censeri verus & proprie dictus Ordo, prout est sextum Sacramentum; quia de nullo alio constat, esse aut fuisse gradum præminentem in Ecclesia, disponentem de congruo ad actum aliquem pertinentem ad consecrationem, vel dispensationem Eucharistiæ, ritumque Ecclesiastico, ac stabili modo collatum.

Sed numquid, interrogat quispiam, tres Ordines majores, & quatuor minores, omnes sunt à Christo instituti, & vera Sacramenta novæ legis? Respondeo:

CONCLUSIO V.

Omnes veri Ordines à Christo sunt instituti, & probabilius Sacramenta.

Quàmvis Doctores Catholici conveniant in septenario numero Ordinum, trium majorum, & quatuor minorum, docentes, omnes esse veros Ordines; tamen Aliqui dicunt, solum Sacerdotium esse verum Sacramentum. Alii tametsi idem affirmant de Diaconatu, negant tamen de Subdiaconatu & minoribus Ordinibus. Aliqui Subdiaconatum adjungunt Diaconatu; nos autem cum veteri sententia, censemus, etiam minores Ordines imò & Episcopatum, si est distinctus Ordo à Sacerdotio, esse vera Sacramenta. Et quia Sacramenta esse non possunt, nisi à Christo sint instituti, hoc primum probandum erit.

Officium Laborantium non est proprie dictus Ordo, ut nec officium sepelientium.

60. Patres locuti fuerunt de officiis Ecclesiasticis.

61. Conveniant DD. in septenario numero Ordinum.

Pro.